

АНІМАЦІЯ В РЕКРЕАЦІЙНІЙ І ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Лідія Тимошенко, Лариса Ільків

*Львівський державний університет фізичної культури
Імені Івана Боберського*

Анотація. Подана інформація про види і форми анімаційної діяльності в туризмі і рекреації, програми їх проведення, необхідну матеріальну базу.

Ключові слова: анімація, туризм, рекреація.

Abstract. The information on types and forms of animation activity in tourism and recreation, programs of their carrying out, necessary material base is given.

Key words: animation, tourism, recreation.

Вступ. Анімація як соціокультурне явище і як вид діяльності є об'єктом уваги як практиків соціокультурної діяльності, так і вчених різних галузей науки: рекреології, соціології, педагогіки, культурології, психології. Привабливість цього явища пояснюється інноваційним змістом, об'єктивно закладеним в анімаційній діяльності, різноманітністю технологічних якостей і підходів, а також широкими можливостями використання та реалізації анімації в різних сферах соціокультурної діяльності, у тому числі – в туризмі.

Незважаючи на значний доробок світової наукової думки, проблематика анімації в працях зарубіжних і вітчизняних вчених висвітлена недостатньо. Це пояснюється тим, що у ХХ ст. важливість соціально активних форм дозволяла гостро не стояла. В кінці ХХ – на початку ХХІ ст. соціокультурна ситуація в світі кардинально змінилася. Повстали проблеми, з якими людство до цього часу не стикалося: внаслідок швидкого розвитку науково-технічного прогресу знизилась фізична активність в усіх сферах життя, що негативно відбилося на психофізичному і духовному стані індивіда. Гіподинамія, стреси, ожиріння стали ознаками повсякденного життя людей цивілізованих країн.

Друга проблема – це соціокультурна пасивність, обмеженість культурно-дозвілєвих і рекреаційних потреб людей. За даними Ю. Рижкіна [2], на дозвілля припадає приблизно 30–35% вільного часу сучасної людини, але тільки 10–12% людей вміють корисно його організувати, активно займаючись різноманітними формами рекреації. Jerzy Wyrzykowski [1], в результаті дослідження проблем рекреаційної діяльності мешканців великого міста дійшов висновку, що всі категорії його населення мають можливість розпоряджатися достатніми ресурсами вільного часу для задоволення своїх рекреаційних потреб. Однак, дослідження особливостей проведення вільного часу свідчить про надзвичайно невисокий рівень рекреаційної активності.

Проведений аналіз засвідчує, що практично в усіх категорій міського населення домінують пасивні або напівпасивні форми відпочинку – перегляд телепередач, слухання музики, читання книжок та преси. Пасивні форми відпочинку декларує близько 90% учнівської молоді, 80% студентів ЗВО та людей продуктивного віку, а у пенсіонерів зазначена форма виявляється більше ніж у 90% осіб. Характерно, що рекреаційно-спортивні заняття обирає лише 19,5% школярів.

Мета дослідження: з'ясувати сутність анімаційної діяльності, яка має місце в рекреації і туризмі. **Методи** дослідження: аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, узагальнення, порівняння.

Результати дослідження. Анімація в туризмі у своїй структурі опирається на два основні типи діяльності: рекреаційний і туристичний. Готелі є одним з елементів туристичної інфраструктури, що обумовлює їх функції – розміщення і часткового харчування туристів. У переважній більшості готелів анімація представлена як додаткова послуга, що входить у загальний пакет туристичних послуг. Відтак, стає очевидним приналежність готельної анімації до загально туристичної. Нижче наведено перелік видів та форм рекреаційної анімації (табл. 1)

Таблиця 1

Структура видів і форм рекреаційної анімації

Види	Форми
Вербальна анімація	лекції, розповіді, бесіди, дискусії, диспути, обговорення, творчі зустрічі, круглі столи, вербальні фестивалі, конкурси, концерти, ігри
Ігрова анімація	інтелектуальні, рольові, музичні, танцювальні, дворові, настільні, конкурсні, віртуальні, азартні ігри, ігри в рамках естрадних виступів
Спортивна анімація	спортивні, рухливі, командні, групові, індивідуальні (парні) ігри, фітнес, аеробіка, шейпінг, йога
Шоу-анімація	сценічні шоу, технічні шоу, вистави, мюзикли, кабаре, вар'єте, мюзик-холи, кафешантани, ревью, сценічні алегорії, капусники
Музично-пісенна анімація	фестивалі, конкурси, концерти, заходи у музичних вітальнях і салонах, музично-клубні заходи, музично-пісенні ігри
Танцювальна анімація	танцювальні фестивалі, конкурси, концерти, бали, шоу, танцювальні вечори, дискотеки, танцювальні ігри, студії
Комплексна анімація	свята, фестивалі, карнавали, великі рекламні акції

Культуризація анімаційної діяльності відбувається за допомогою спеціально розроблених програм. Ці програми орієнтовані як на психоемоційне відновлення людини, так і на покращення її фізичних кондицій. Духовно-творчий ха-

рактикер рекреаційної анімації дозволяє перевести психоемоційну сферу людини з режиму повсякденних витрат енергії на, нехай і тимчасовий, але корисний для психіки режим накопичення позитивних емоцій. До того ж, під час цього процесу розширюється світогляд людини, а під час активних фаз участі в анімаційних діях – покращуються фізичні кондиції рекреанта: нормалізуються кровообіг, робота серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату тощо.

Для створення анімаційно-рекреаційних програм використовуються різноманітні форми рекреаційної анімації. Науково обґрунтоване поєднання цих форм під час відпочинку оптимізує рекреаційні процеси в організмі рекреанта. У свою чергу, близькі за змістом, жанровими та функціональними ознаками форми створюють певний вид рекреаційної анімації.

Туристична анімація теж має музично – пісенно, танцювальну, вербальну, ігрову, святкову й видовищну складові. Але її специфіка, що базується на переміщенні у просторі, обумовила появу різновидів анімаційної діяльності, притаманних лише тим видам туризму, які не передбачають довгострокового стаціонарного відпочинку: культурно – пізнавальним, анімаційним і професійно орієнтованим.

Так музично-пісенна анімація під час подорожі може трансформуватись у важливі культурно-насичені форми фестивалю, конкурсу, концерту, сам факт існування яких стає важливим мотиваційним чинником туриста, що обирає засобом задоволення своїх духовних потреб активний туризм.

Анімація може бути базовою подією, заради якої турист вирушає у культурно-пізнавальну подорож, а може бути лише додатковою анімаційною послугою, якщо вона носить допоміжний локальний характер.

Добре організувати роботу анімаційної служби можна тільки за наявності достатньої матеріальної бази. Для проведення шоу-програм, спортивних ігор і інших розважальних заходів необхідні відповідне устаткування і реквізит.

Висновки. Таким чином, туристична анімація – дуже важлива частина діяльності закладів туризму, яка дозволяє виявити високий ступінь професіоналізму в плануванні, проектуванні і реалізації туристичного продукту.

Завдання полягають також у визначенні основних складових моделі фахівця туристської анімації; визначення оптимального співвідношення практичного та теоретичного навчання та основних методів в процесі підготовки організаторів туристського дозвілля.

Список використаних джерел:

1. Wyrzykowski J. *Studia nad czasem wolnym mieszkancow duzych miast Polski i jego wykorzystaniem na rekreacje ruchowa[^] i turystyke* / Wyrzykowski Jerzy.– Wrocław : AWF, 2000.– 262 s.

2. UNWTO World Tourism Barometer [Electronic resource].– Access mode: http://tourlib.net/wto/UNWTO_Barometer_2014_03.pdf.